

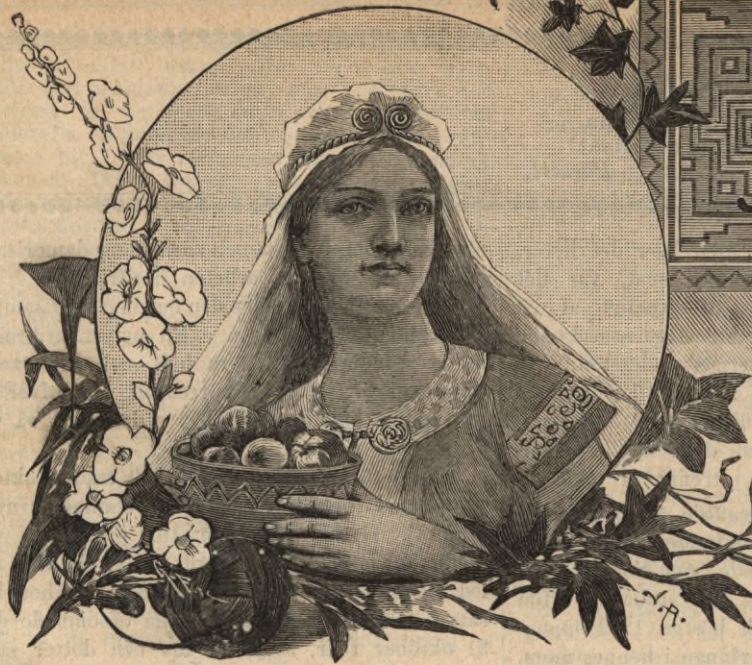

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 47 (362)

Fredagen den 23 november 1894.

7:de årg.

Prenumerationspris pr kvartal:
Idun ensam ..... kr. 1: 50
Iduns Modetidning femte ko-
lorerade planscher..... 1: 50
Iduns Modet. utan kol. pl. .... 1: —

Byrå:
Klara Södra Kyrkog. 16, 1 tr.
Allm. telef. 6147.
Prenumeration sker å alla post-
anstalter i riket.

Redaktör och utgivare:
FRITHIOF HELLBERG.
Träffas säkrast kl. 2—3.
Redaktionssekr.: J. Nordling.

Utgifningstid:
hvarje helgfri fredag.
Lösnummerpris 15 öre
(lös:n:r endast för kompletteringar.)

Annonspris:
35 öre pr nonpareillerad.
För »Platssökande» o. »Lediga platser»
25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Elisabet Krafft,
född Henriques.

Elisabet Krafft! — Jag läste det namnet här om dagen i en dödsannons, och under mina bestyr framdök emellanåt som från en bakgrund minnet af den lilla böjda kvinnan, hvares israelitiska drag ännu i ålderdomen buro vittne om sällspord skönhet. Den aflägsna bilden kom med några af mina tidigaste barndoms- och ungdomsminnen. Elisabet (Betty) Henriques framträdde knappt ur dunklet, men konturerna af fru Krafft i hennes hem, omgifven af make och barn, äro ännu tydliga från ett besök i Stockholm 1867. Hennes ordning, pliktrohet och den kärlek, med hvilken hon, själf bruten, i årtal skötte sin lidande make, väckte min beundran, och så ung jag än var, önskade jag då och har sedan ofta önskat att komma henne närmare, men hennes blyghet och anspråkslöshet höllo främlingen tillbaka.

Så kom dödsbudet. Jag hörde talas om hennes sista smärtsamma lidande, om hennes tro och tålamod, hennes bön om förlösning och hennes dröjande vid lyckaligheten att för alltid vara förenad med sin frälsare.

Begrafningen försiggick

under ett sådant hällregn, att åtskilliga af de inbjudna gästerna drogo i betänkande att med spårvagn färdas några gator fram till sorgehuset; — men de, som regnet icke hindrade att infinna sig på Örgryte gamla kyrkogård, voro de fattiga, dessa som hon understödt långt öfver krafter och tillgångar. De öfyvoro den högtidliga akten i det med granar smyckade åldriga templet, som nu sällan öppnas för andra än dem, hvilka här skola invigas åt den sista hvilan; de voro med, när kistan sänktes i fru Johanna Henriques familjegrav.

Vid den grafven likom vid vårdarna omkring skola nya släkten stanna, spörjande efter deras insats i utvecklingen, hvilka här slumra. På denna grafven skall då läsas ett så intressant blad i den svenska kvinnans historia, att jag djärfves tro Idun ej skall neka att återgifva Elisabet Kraffts porträtt, infattadt i en ram tagen från hennes barndomshem.

Släkten Henriques härstammar från Portugal, därifrån Aron Henriques' närmaste förfäder flyttade till Köpenhamn. Här studerade Aron till rabbin,

Ve den, som utaf döden nås
Och ingen kärlek har bevisat!
Ve bågarn, som i skärfvor slås
Och ingen törstig läpp har lisat!

Rückert.

och hade under dessa studier förvärfvat stora kunskaper särskildt i levande språk. Studierna afbröts emellertid genom engelsmännens belägring 1807. Det hus, hvilket familjen Henriques bebodde, var så hotadt af bombardementet, att den äldriga husmodern måste nedbäras i källaren, där hon afled.

Till följd af Napoleons kontinentalsystem och Gustaf IV Adolfs vägran att underkasta sig det, blef Göteborg en nederlagsort för utlandets handel på Sverige. Lif och rörelse rädde i staden inom vallarna, och utländskt mynt växlades icke endast på de stora handelskontoren, utan fyllde också de mindre köpmännens penninglådor.

I denna tid af lifliga förbindelser med utlandet erbjöd firman L. E. Magnus den språkkunnige Aron Henriques en plats på deras kontor i Göteborg. Herr Henriques mottog anbudet och gifte sig några år därefter med Johanna Levin, också hon judinna och född i Stockholm.

Hennes föräldrar hade i Gustaf III:s tid invandrat från Mecklenburg-Strelitz, fadern bokstafligen *vandrat*. I sällskap med tvänne andra landsmän, af hvilka den ene blef stamfader för en i Stockholm ansedd köpmanssläkt, begärde herr Levin företräde hos konungen. Deras önskan att nedsätta sig i hufvudstaden och där drifva handel beviljades. De tre israeliterna förvärfvade sig under årens lopp anseliga rikedomar, och i Levinska hemmet uppväxte en flicka, rik, icke endast på guld, utan ock på hjärtats och förståndets bästa egenskaper.

I de svenskt-israelitiska hemmen bruka barnen vanligen anföras åt kristna tjänarinnor. Så också här. Den lilla Johanna följde sin sköterska till kyrkan, hörde henne läsa i bibel och psalmbok och fick på detta sätt redan i spädbarnsdom varaktiga kristna intryck. Gift vid femton år och moder vid sexton, var den unga fru Henriques i sin ordning beroende af de kristna tjänarinnorna, lycklig att bland dessa finna sin »husmamsell» i ord och handling genomträngd af kristendomens ande. Under umgänget med henne blefvo de intryck den unga husmodern i barndomen mottagit lifgifvande sanningar.

Då det femte i ordningen af hennes barn, en gosse, omskars, lofvade herr Henriques sin hustru, att om Gud gäfvde dem flere barn, skulle dessa döpas. Det nästa blef en flicka, född den 7 januari 1823 och i dopet nämnd Elisabet. Samtidigt med henne döptes af domprosten Hummel de fem äldre syskonen och sedan efter som de föddes de sju följande.

1839 var det föräldrarnes afsikt att offentlig öfvergå till kristendomen. Herr Henriques var emellertid medlem af Göteborgs frivilliga brandkår. En häftig eldsvåda utbröt, och trots alla försök att denna gång förmå honom att stanna hemma deltog han i eldsläckningen, därvid ådragande sig en förkylning, som inom trenne veckor lade honom på dödsbädden.

Fru Henriques fick nu ensam lyssna till teol. d:r Beckmans religionsundervisning, ensam aflägga sin trosbekännelse och mottaga det heliga dopet.

I den stund hon gjorde det, var det en troshandling lika stor som de, om hvilka det berättas från våra missionsfält. Änka med tretton

barn, däraf åtta döttrar, alla, som det heter, »oförsörjda», de yngsta ännu små, var det från klokhetens synpunkt oförsvarligt af en medellös moder att taga ett steg, som kunde beröfva henne trosförvanternas understöd. Så stor var dock den aktning och välvilja, hvarmed så väl hon som hennes afidne make omfattats, att åt den fattiga familjen snart kunde insamlas en penningssumma att i trenne år utgå.

Af dessa penningar begärde äldsta dottern ett förlagskapital för uppsättandet af en tapisseriaffär. Herrarne skrattade, men Sophie Henriques var ej den, som så lätt stukades. Hon dref sin vilja igenom, och hösten 1839 öppnades af den tjuguettåriga kvinnan i hennes mors, fru Johanna Henriques namn, en tapisseriaffär, som, skött af samma familj och på samma ställe, under trettioett år åtnjutit allmän aktning och förtroende.

Utän att behöfva träda utom hemmets tröskel kunde, med den skolbildning, som den tiden kom flickorna till del, döttrarna i detta hus sättas i tillfälle att försörja sig och de sina. Också gingo, i den mån de växte upp, den ena efter den andra in i affären, där hvar och en fick sköta den plats, som låg närmast hennes begäfnings. Härigenom utpräglades på ett förvånande sätt flickornas individualitet. De syntes ej, som så ofta är fallet i en stor systerkrets, likna plantorna i en kruka, där den ena hotar att förkväfa den andra, de blefvo tvärt om både i religiöst afseende och annat personligheter, växter, som nådde sin utveckling.

Under hela sin återstående lifstid eller från 1839—1854 stod Sophie i spetsen för affären, reste för huset och grundlade några år efter inrättandet af hufvudaffären i Göteborg en filial i Stockholm: »Sophie Henriques tapisseriaffär».

Elisabet, sedermera fru Krafft, hade utveckladt färgsinne och stor teknisk skicklighet. Hennes uppgift blef därför hufvudsakligen att schattera färgerna och utföra de finaste broderierna. Ett minne af henne förvaras på Göteborgs äldsta nationsfana, där lejonet är utfördt af hennes flitiga händer. Josephine, den tredje i ordningen, skötte bokhålleriet och de löpande göromälen och intog efter Sophies död hennes plats i firman.

Fru Henriques beklagades ofta öfver olyckan att ha åtta döttrar. Hon svarade vanligen med en undran öfver, hur hon utan dem skulle kunnat uppföstra de vid faderns död ännu icke fullvuxna barnen, hålla en son vid universitetet och själf föra ett ekonomiskt sorgfritt lif. Den fattiga änkan efterlämnade nämligen vid sin död 1856 33,000 kr., förtjänade på en affär, börjad med 12 skålp. garn, stramalj, pärlor m. m. i proportion.

Under slutet af 1860-talet uppstodo på detta område nya affärer i täflan med den gamla. Smaken tog en annan riktning; skulle firman kunna segra i konkurrensen, behöfdes yngre krafter, och då dessa felades, nedlades handeln 1870. Den hade då inbragt tillräckligt för de återstående ägarinnornas behof.

Filialen i Stockholm hade efter Sophies död skötts af Elisabet och en yngre syster, Emelie. Från åren 1848—67 intog den måhända främsta platsen bland hufvudstadens tapisseriaffärer. Ett bläddrande i hufvudböckerna från denna tid visar, att så väl drottningarna och prin-

sessorna som hovets och societetens damer togo en stor del af sina arbeten härifrån.

Efter 1867 drabbades den emellertid af samma öde som hufvudaffären. En ny smakriktning ledde kunderna åt andra håll, och den gamla kunde ej fortsätta konkurrensen. Den överläts på andra händer, och har sedan bytt så väl egare som namn.

Elisabet Henriques hade 1859 trädt i äktenskap med bokföraren vid Stockholms järnväg herr P. H. Krafft, son till professorn vid målareakademien Per Krafft d. y., hvilken afled i Norrtelje 1878. Sedan 1879 var hon bosatt i Göteborg, där hon stilla afsmannade den 31 oktober i år, sörjd af son och dotter samt två kvarlevande systrar och äldste brodern, anställd i amerikanska sjöförsvarsdepartementet.

Amanda Leffler.

Mors visa.

*På månadsros och lackviol
Föll genom fönstret västerns sol
Och genom snöhvitt rullgardin
Sig bröt med skiftning uti vin.*

*Och glänste i mahogny brun
Kring soffans blommande kattun
Och göt en gloria kring mor
I nettelduk och vända skor.*

*På golfvet barnet flög i lek.
Då ljud en sång i moll så vek;
Och lillan, bullrande helt nyss,
Står ängsligt anande och lyss.*

*Det är en konstlös melodi,
Som sluter mildt sin harmoni
Kring enkla ord om hopp och tro
Och kärlekssorg, som finner ro.*

*Hvar ton från moderns läppar går
Likt en förstulet fallen tår.
Och barnet smyger sig helt tyst
Till mor af njuka läppar kysst.*

*Och åter klingar hennes röst,
Som ljuft för oron skänker tröst,
Och vaggas in i skymningsfrid,
När aftonsolen sjunker blid.*

*För alltid sången tystnat af,
Och törnet står på moderns graf,
Och barnet går med hjärtesorg
Och får ej bot på lifvets torg.*

Fotogénköket "PRIMUS" är hittills öfverträffadt 100,000 st. Inu tillverkade och sålda. Säljes i alla Jern- & Bosättningsaffärer.

Varnas för värdelösa efterapningar.
B. A. Hjorth & Co.
5 Klara N. Kyrkogata. Stockholm.

"PRIMUS MATTAN",
Pris 75 öre st.
förekommer absolut all öfverkokning & vidh.

Du barndomssol, hvi har du flytt
Och lyser ej med frid på nytt?
Hvi dröjer ej ett eko kvar
Af konstlös sång från flydda da'r?

Och löser upp i harmoni
En instängd plågas smärteskri?
Och vaggas själen än till ro
Med tal om kärlek, hopp och tro?

Amalia Fahlstedt.

"Sociéténs" martyrer.

"Hon hör egentligen ej till sociétén" — dessa ord sägas vanligen med en oförliknelig aplomb af de lyckliga, som hafva en obestridd rätt att höra dit. Att få räknas till sociétén, hvem skulle ej sträfva efter ett sådant afundsvärdt företräde? För den sakens skull kan man gärna vidkännas åtskilliga uppoffringar; hvad betyda då sådana små lidanden, som korsett och spetsiga skodon förorsaka. För sådana bagateller afstår man ej från detta härliga lefnadsmål, lika litet som man kan tänka sig, att någon, som har lyckan att höra till sociétén, där skulle komma trampande i reformklumpfötter eller svänga om i dansen osnörd och jämntjock som en välstoppad korf. Ingenting är ju så farligt som att där afvika från bruket och ett brott mot kung Comme il faut's lagar kunde för alltid göra en omöjlig. Det är därför ej värdt att komma med några reformförslag i mode- och toalettfrågor, och fränser man den lilla bagatellen, att snörlifvet i grund förstör ett kommande släkte, så är ju litet inkända lungor och några liktornar ingenting att tala om. Det är ej heller meningen att här beröra toalettfrågan, det finnes martyrskap nog dessförutom inom sociétén, tyvärr af allvarsammare slag.

Ofta har det talats om de otroligt små tillgångar, hvarmed ensamma fruntimmer få slå sig ut, ett konststycke som blott kan utföras därigenom, att dessa olyckliga småningom vant sig att lefva på half kost, till dess det blifvit deras verkliga natur och de formligen ej mera förmå äta ett ordentligt mål. Följden af detta våld mot naturen visar sig dock tyvärr nog i den snart sagdt fläktlika apparitionen, det försagda uppträdandet och den oafbrutna kampen med sjukdom och bräcklighet.

Men huru många köträtt, huru många kraftig soppa har ej fått uppoffras för att anskaffa hatten, som med sin enda torftiga plym dock kostar betydligt mera och varar dubbelt kortare tid än en god varm duk? Hvad har ej fått försakats för att kunna modernisera den stackars gamla sidenklädningsen, utan hvilken man ej kan visa sig hos sina vänner, där man, i händelse af andra besök, kunde bringa dem i förlägenhet för ens tarfliga uppträdande — i toalettväg; hjärtegodhet och intelligens är det ej så nogra med.

Den stackars ensamma är kanske ännu rask nog för att själf kunna ombesörja sin uppässning och därigenom inbespara en hjälpmadam, men alla dessa sysslor måste göras i smyg som en skam. Gud bevars om vännerna ur sociétén såge henne med en börda ved på armen eller slaskämbaret i handen. De

bäste skulle kanske med ett medlidsamt snörp på munnen uttrycka sin förvåning öfver en sådan raskhet, högst få, kanske ingen, skulle fatta det som en enkel, naturlig sak, gifvande hvarje ärligt arbete lika värde. —

Och det är ej blott de ensamma fruntimren, hvilka med bitter försakelse betala nöjet af att höra till sociétén. Man må tacka Gud för sill och potatis i hvardagslag, men hellre svälta en hel vecka än att ej hafva det af bruket fastställda antalet assietter på smörgåsbordet, när den knappt aflönade ämbetsmannen har nöjet emottaga besök af sin litet högre upp på pinnen sittande kollega. Den unge nyss etablerade handlanden kan ej äfventyra sin kredit med en mindre elegant våning än grosshandlaren midt emot. Fruntimren måste i sina toaletter uppbära husets anseende, lilla toalettningen kan ej likt en landtrolla gå utan handskar, och fru mammans hatt får ej tyda på, att den burits året förut. När man umgås med folk, måste man gå klädd som folk. Men pappa blir skallig och böjd, och mamma darrar nervöst vid hvarje ringning på tamburklockan. —

Den unga flickans toalett är ej tillräckligt elegant och hennes skönhet ej nog strålande att täcka denna svåra brist, hvad hjälper då att hon är hurtig och vänlig och en trogen hjälp åt mor i hemmet. Sociétén faller sin dom: »icke chic», och den unga flickan får sitta obemärkt i en vrå, under det de andra gladt svänga om i dansen. Hvarför skola fattiga flickors fötter spritta af danslust, inte kan man begära att någon för en så enkel toalett skall utsätta sig för kamraternas speglor? Att det unga sinnet förbittras och stelnar i hat till lyckligare lottade, tänker ej ens den världserfarna värdinnan på.

Hon har ju nog att sörja för, då hon skall se till, att serveringen är comme il faut. Hon förstår nog, att det ej passar att åt de unga kavaljersämnena bjuda lemonad och småbarnsslisk, starkare skall det vara. Hvad sen om det första vinglasat på barnbalen var upprinnelsen till den flod, hvori sedan ungdom, begåfning och föräldrars framtidshopp drunknade. Arme gubbar i »—ton»-åren, mot er har dock sociétén svårast försyndat sig!

Ej ens små barn äro skyddade för sociéténs martyrskap. Man måste hafva en salong eller åtminstone ett mottagningsrum, som är rymligt, ljusst och gladt, och då man ej har råd till stor våning, så får man lof att litet tränga ihop sig i de öfriga rummen. I den tränga barnkammaren blekna snart de rosiga kinderna och den runda hakan blir smal och spetsig. Modern har, tack vare snörlifvet, redan före födseln sörjt för, att den lilles figur är klen och spinkig, och så hafva vi typer för de där eleganta, fina barnen, där första anblicken redan tyder på »race och genom generationer nedärfd intellektuell begåfning»; den där intellektuella begåfningen, som på spinnsidan oftast funnit sitt uttryck i poudre de riz, poleerade naglar och kotiljonsrosetter och på svärdssidan i jakt och politiskt kannstöperi. Denna finfina race förstöres ej i glädligt lek, i ur och skur, med kälkar och bollar; pappas kassa är klen, och de fina kläderna få ej fläckas, så att man blir omöjlig i sociétén. Stackars små martyrer!

En glädjelös barndom och en missriktad uppfostran är hvad sociétén bjuder dessa sina stackars styfbarn; ty hvad annat än sociétén och dess fordringar är det, som förmår fadern till en för bokliga kunskaper illa begåfvad son att tvinga denne in på skolbänken år efter år, för att slutligen med hjälp af rela-

tioner och »bockningar» få komma in på en af ämbetsverkens små platser, där han ej ens kan göra skäl för den knappa kakan, och där han i sin tur får fortsätta den gamla kretsgången med yttre pomp och ståt och svält och umbäranden i hemmet. Att sonen kanske haft både lust och fallenhet för ett handverk, som kunnat föda sin man, hade ju varit högst litet comme il faut att fästa afseende vid.

Hvad annat än sociéténs lifsuppfattning är det som gör att i en hel del ämbetsmannafamiljer, hvilkas alla tillgångar falla bort, så snart familjefadern dör, döttrarna växa upp i hemmet utan bestämdt mål och erhålla en skolbildning, som lär dem litet af allt och ingenting ordentligt, och där det enda framtidshoppet är ett i obestämdt fjärran hägrande giftermål. En och annan dam ur sociétén emanciperar sig väl nu, då det är modernt, och slår sig på studier, men de som ej hafva fallenhet för boklig verksamhet, stanna i hemmet. Och då familjeförsörjaren ryckes bort och hemmet skingras, återstår blott att med det lilla kapital, som erhålles för boets ståtliga inredning, blifva — svältkonstnär.

Det är i sanning ej litet sorg och elände sociéténs lysande skal innesluter, men vi hafva dock en tröst: det växer upp ett ungt, däckkraftigt släkte, som skall bryta sig fram och bilda en ny société, som man hoppas, med enklare skal, men med frisk och ofördärfvad kärna. Väl kan det hända, att den i ungdomligt öfvermod vill trampa ned mycket, som dock är godt i den gamla kärnan, men då må vi gamla se till att ropa ett varnande: »se upp» och med kärleksfull fördragssamhet söka inympa den goda gamla grodden i den unga kärnan.

Maria Nyström.

En solglimt.

Af Elisabeth Kuylenstierna.

Det var brådtom på den stora syteliern, maskinerna gingo oafbrutet och tunga pressjärn slog sitt enformiga »dunk» mot strykbrädet.

I profningsrummet satt en ensam ung kvinna och träcklade ifrigt, men ändå med en lång arbetsvanas hela säkerhet. Elna Björk var nu 28 år, och när hon börjat sy, var hon endast 15. Från det angränsande rummet hördes skratt och prat af unga tunna röster som ett accompagnemang till maskinernas slammer.

Elna hörde ligkigt på och tänkte sina egna tankar eller rättare drömde med en fantasinaturs glödande intensitet.

Hennes lif hade också ägt några soliga somrardagar, och minnet af dem blef hennes sällskap under de långa arbetstimmarne och de tysta aftnarna i det lilla gårdsrum, som hon kallade »sitt hem».

Det låg ofta bitterhet och afund i hennes röst, när hon talade om dem, som ej stodo ensamma i världen, som hade någon att hålla af, och som själfva voro föremål för tillgifvenhet.

Så där ja, nu kunde då majorskan få komma, när hon ville. Sidenlifvet var ihopräckt och kjolen afsatt efter måttet.

»Godmiddag, snälla fröken.» Ljöd verkligen i det samma majorskans glada, ungdomliga röst från dörren.

»Har fröken färdigt åt mig?»

»Ja då.» — Elna hade rest sig upp med en artig hälsning för den aktade kunden.

»Så, tack, det var bra, då kommer jag in om en liten stund igen. Jag måste först göra en visitt, men jag ville be fröken vara så god och taga hand om min lilla Mary under tiden.»

»Kom in, Mary,» ropade hon utåt. »Här har du en så snäll fröken, som nog leker litet med dig, tills mamma kommer tillbaka.»

En ljuslockig femåring med stora tänkande barnögon hoppade lekfullt in i rummet.

F. W. Tornberg
Urfabrikör
Stockholm, Gustaf Adolfs torg

rekommenderar till julen sitt stora och förstklassiga lager af alla sorters **FICK-UR** i guld-, silfver- och metall-boetter för damer och herrar. **Guldkedjor, Pläterade kedjor o. Berlocker. Väggar o. Bordsur, Nattvaktkontrollur o. Väckarur** m. m., passande såsom gåfvor vid alla tillfällen.

Halft nyfiket, halft skyggt iakttog hon Elnas bemödanden att draga henne till sig.

»Ja, var nu en lydig flicka, Mary,» sade majorskan redan i dörran, »jag skall nog snart vara tillbaka, adjö petite, adjö fröken.» Den lifliga, koketta unga frun försvann hastigt.

Elna satte Mary på en stol vid fönstret, så att hon skulle kunna se ned på gården, där fanns väl alltid något, som kunde sysselsätta barnfantasierna, om inte annat två trasiga pojkar, som lekte kurra gömma bakom några packlärar.

Det låga arbetsrummet fylldes af en fin, berusande violdoft, som utströmmade från den lilla flickans dyrbara dräkt. Elna inandades den med ett sjukligt nervsystems hela mottaglighet, och det arbete hon på måfå tagit låg orördt i hennes knä, under det tankarna formade sig i en trång cirkel omkring kvinnans vackraste, skäraste drömmar: modersinstinktens vackrande längtan.

Hon tyckte, att hon måste gripa lyckan och åtminstone gifva sina stackars kufvade känslor luft i en smekning.

Det hade funnits en tid, då den fattiga sömmerskan hoppats något af lifvet, då hon svärmat och älskat med ett ungt hjärtas hela obrutna kraft. — Hon blef en af de många, som snart nog få erfara tyngden af svikna löften och gåckade illusioner. Ungdomsglöden sloknade, men det bästa och renaste inom henne kunde icke falna: behovet att hafva någon att värda och älska. Detta främmande barn behöfde henne åtminstone för ögonblicket.

»Mary har tråkigt,» ljöd det klagande från den lilla.

Elna gick fram till henne och lade varligt sin magra arm kring den lilla mjuka barnakroppen, som med en tillitsfull trygghet slöt sig tätt intill henne.

»Lek med mig, du!»

»Ja, men hvad skall vi leka då; vill Mary lära mig?»

Elna drog undan en lång ljus lock, som fallit ned i pannan under Marys hvita pälsmössa.

»Kan du ingenting. Mamma kan så många lekar och pappa och moster Elisa och nästan alla mina tanter, bara faster Beata kan inte ett dugg.»

Elna lyssnade så uppmärksam till barnets joller, som hade hon fått ett viktigt förtroende, och hon tyckte, att det var mycket synd om stackars faster Beata, som inte kunde några lekar.

Hon hörde kanske till de ensamma kvinnornas led, lifvets frostskaadade, färglösa blommor.

»Jag har inte lekt på mycket, mycket länge, lilla Mary,» sade hon nästan ödmjukt, »men du vill nog lära mig.»

»Nej, vi kan prata då, det tycker Mary är lika roligt.» Det friska, glada barnansiktet blef plötsligt allvarligt, och med en suck gled hon hastigt och värdigt ned ifrån stolen.

»Skall Mary tala om en saga för dig? Du ser ledsen ut.»

»Ja, gör det, men vill inte lilla Mary sitta i mitt knä då?»

»Jo,» medgafs nådigt.

Elna lyfte upp henne med skälfvande ifver, liksom rädd att förlora en enda af de dyrbara minuterna.

Hon lyssnade till den spåda barnarösten som till fågelkvitter.

Orden gingo väl till största delen förlorade, upp- tagen som hon var af tankar.

Men det var dock lycka att veta, att det var för henne, endast för henne barnet berättade. Visserligen var hon blott ett surrogat, men det ville hon icke nu grumla fröjden med. Ensamhetens bittra paralleler skulle hon nog åter få tid att draga, de mörka parallellerna emellan de många rika, men tanklösa och njutningslystna unga mödrarna och henne, som måste taga till låns af deras öfverflöd.

»Och så kom gudmodern och rörde med sitt trollspö vid Askungens fula klädning, så att den blef strax rysligt vacker, så vacker, så vacker som Marys egen balklädning, sa' pappa,» berättade den lilla.

Ett vemodigt leende gled öfver Elnas drag. Det var en underligt slum på hon just skulle få höra den sagan, så rik på minnen från hennes egen barndom.

»Och så blef dom lyckliga, för hon fick prinsen,» avslutade Mary med en vältalig nick.

Åter log Elna; ett sorgset, frånvarande leende. Ja, så gick det till i sagan, i lifvet möter man nog ofta askungen, men sällan eller aldrig gudmodern med det mäktiga trollspöet eller lyckans stolte prins.

»Tycker du om sagor?» Mary såg uppmärksam på Elna.

»Ja mycket.»

»Du ser inte glad ut ändå. Är du inte snäll? Mamma säger, att bara man är snäll, är man glad också.»

»Då skall jag försöka vara glad,» sade Elna upp- rörd. Lilla Marys fråga dallrade öfver rostade strängar i hennes inre och väckte hägkomster af en tid, då hon varit glad, bara därför att solen lyste och himmelen var blå.

Från den tiden erinrade hon sig också plötsligt en gammal lek, och snart var den i full gång.

Marys klingande skratt belönade alla de små uppfinningar hon gjorde, och Elna blef outröttlig att hitta på nya infall.

De märkte ingendera, att majorskan stod i dörr- en, förrän hon ropade på Mary.

»Åh, Mary har så roligt, Mary vill inte gå,» sade den lilla flickan bedjande.

»Jo, Mary, moster Elisa väntar på dig. Mamma vill inte, att du är härinne, när jag profvat. Säg nu snällt adjö och tacka fröken, som haft så mycket besvär med dig!»

»Mary vill inte gå,» upprepade barnet.

»Då får du aldrig gå ut med mamma mer. Var nu en snäll flicka bara!»

Häftigt, med tårglänsande ögon slog Mary ar- marna om Elnas hals och klängde sig ett ögon- blick fast vid henne.

»Tack för du lekte så roligt,» sade hon sme- kande och räckte ut sina röda läppar till en kyss. Därpå sprang hon fram till modern, som med en onödigt brådska ledde ut henne. — Kyssa en söm- merska, usch! — Elna ordnade nålar, måttband och sax till profningen, men öfver de tårda, bleka kinderna låg ett lätt färgskimmer, och hon log, så som man ler mot den minsta lilla glimt af sol, när dagarna trycka höstligt mulna och tunga.

Ur drottning Sofias lif på Ulriksdal.

Bref till Idun.

Ulriksdal i nov. 1894.

Som ofta förr om höstarna vistas för när- varande h. m:t drottningen ute på det täcka, tysta, henne så kära Ulriksdal i hufvudsta- dens närhet; här njuter hon den stilla frid, hon så högt älskar. Lugna, tysta förflyta dagarna, och dock skulle det vara svårt beskrifva all den lindring, all den hjälp, som från detta stilla hof sprides till de nödställda. Helt visst skola några enkla drag från drott- ningens lif på Ulriksdal, nu och under tidi- gare dagar, intressera Iduns läsarinor, helst som de äro teknade af en person, som på närmaste håll kunnat iakttaga desamma.

Det är nu sju år sedan drottningen efter sin svåra, ännu ej öfverståndna sjukdom vän- tades hit; det var tidigt på våren en härlig dag.

En vemodig tystnad hvilade öfver allt, me- dan man bidade den lidande drottningen. Hon skulle komma sjöledes; de få, som hade sig detta bekant, hade begifvit sig ned till stranden.

Ändtligen syntes röken af en ångare, som i släptåg drog en s. k. barkass, för tillfället iordningsställd för att öfverföra den sjuka. På barkassens däck var anordnad en liten salong, och här på en liggesoffa hvilade drott- ning Sofia. Sakta, nästan ljudlöst närmade sig ångbåten, sakta lade barkassen till vid slottsbyggnaden. Ögonblicket var gripande.

På bryggan stodo, med blottade hufvuden, slottets ståthållare och några få, tillhörande hovet. Några lakejer skyndade nu hastigt till; hattarne kastade de handlöst på gräs- planen, varsamt bars drottningen i land, var- samt, nästan högtidligt in i de väntande ge- maken. Dörrarna slötos, och en djup suck till den högste uppsteg ur flere hjärtan.

Man gjorde sig ofrivilligt den frågan: Skola dessa portar åter öppnas för lif eller död? Man fruktade det senare.

Men annorlunda var bestämdt i den högstes råd. Den hand, som nu syntes så svag, skulle åter hämta krafter, mycket lidande skulle den ännu lindra, många tårar ännu aftorka.

* * *

Så småningom återvände drottningens hälsa och krafter; men icke med lysande hoffester ville hon fira sitt tillfrisknande; först i den trängre familje- och hofkretsen en stilla glädje- stund, ett innerligt tack, en bön till den alls- mäktige — därpå önskade hon se omkring sig, vid en enkel glädjefest, alla sina här- varande tjänare och underhafvande. Så blef ock.

Det var en vacker augustidag samma år. En god middag serverades först de försam- lade, sedan anordnades på gräsplanen fram- för slottet ringdansar och lekar. Prinsarne Carl och Eugen anförde och deltog med lif och lust i nöjet.

Nu anlände drottningen, hvilande i en låg korgvagn, förd af lakejer. Ack, huru svag hon ännu såg ut! Det tycktes hon själf dock minst af alla tänka på; glädjen lyste ur de milda ögonen, som med synbart nöje följde lekarnes gång.

Det var rörande att se, huru än prins Carl, än prins Eugen för ett ögonblick dröjde vid sin moders sida, talande några kärleksfulla ord; i nästa sekund voro de åter midt uppe i det glada folknöjet.

Kaffe och andra förfriskningar kringbjödos, och så förflöto några glada, lyckliga timmar, af deltagarne sent förgätna . . .

Till sist fingo alla gå fram till drottningen, till hvar och en hade hon ett vänligt ord. De manliga tjänarne gjorde sina mer eller mindre lyckade komplimanger; men åt alla de kvinnliga räckte drottningen sin hand. Med glädje tänka ännu Ulriksdalsgummorna på, huru de med sina grofva, af arbetet styfva fingrar fingo fatta sin drottningens hand.

* * *

Några år senare. Det är vinter och sön- dag. De på Ulriksdal och några i grann- skapet boende fingo tillsägelse att öfvervara en andaktsstund på slottet. Gärna lydde man kallelsen. Drottningens matsal var för till- fället ordnad till åhöraresal, sittplatser voro anbringade så långt utrymmet medgaf; snart voro de alla upptagna.

På slaget 12 öppnades dörrarna till den innanför salen belägna salongen, och här syn- tes nu drottningen, vänligt besvarande de när- varandes vördnadsfulla hälsningar.

Drottningen talade några vänliga ord, gjorde sig underrättad om att alla fingo sittplatser o. s. v. Därefter tog hon själf plats i en inom salongsdörren stående emmastol.

Nu sjöngos några verser. Drottningens norska hoffröken Wedel Jarlsberg höll därpå ett föredrag — jag ville hellre säga en predikan, som gaf tröst och styrka, en predikan, som outplänligt fäste sig i själens minne. Några verser sjöngos åter — och den enkla, men i så rikt mått tilltalande andaktsstunden var slut.

Åter närmade sig drottningen dörren och nickade ett vänligt afsked till de församlade. Man kände sig lycklig, om man fick en blick ur de om själsstorhet och godhet talande ögonen.

Därute lyste solen mildt på det stilla vinter- landskapet.

Juvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg 1

Juvel-, guld- och silfverarbeten, passande till lysnings- och hederspresenter. Bordsilver, eleganta mönster till lägsta pris efter dagens kurs å silfver. Armband, Broscher, Nålar, Ringar, Kedjor etc. i stor och modernt urval till billigaste pris.

Diamantringar med 1, 3 och 5 diamanter från 20, 60 och 125 kr.
Reela varor. Billiga priser. — Bref besvaras omgående

Drottningen intog någon förfriskning och befallde därefter fram sin lilla ridhäst (Donna) samt gjorde en promenad i den vackra omgifningen. Till middagen hade hon glädjen se sin gemål konungen samt tre af söner. Så förflyta några timmar af lyckligt familjelif, till sist en stilla aftonbön, och sabbatsdagen är slutad.

* * *

Det är ju endast undantagsvis, som drottningen har någon i sin omgivning, som så kan tolka skriftens ord, men alla söndagar, åtminstone under drottningens vistelse här, föreläser den tjänstgörande kammarherren predikan för dagen. Drottningen med omgivning sitter i den nämnda salongen, i matsalen betjäningen; och ej allenast slottets tjänare, kungsgårdens folk, alla, som bo här, hög och låg, *alla* äro välkomna att deltaga i landsmoderns andakt. Ett vackert föredöme, i sanning, för landets mödrar!

* * *

Och så till sist en arbetsdag, en vanlig, höstlig hvardag, så som drottningen nu tillbringar dem på Ulriksdal. Efter förrättad morgonbön intager drottningen i regel sitt kaffe mellan 9 och 10, hvarpå hon sysselsätter sig med sin ganska stora korrespondens. Under förmiddagen ingår en mängd ärenden och bud, som fordra hennes omtanke och omsorg, från de olika sjukhem och välgörande stiftelser, hvilkas beskyddarinna hon är.

Många vädja, i de mest växlande förhållanden, till drottningens ädelmod. Så alla dessa, som bedjande vända sig till henne med af dem förfärdigade föremål af olika slag. Stora summor utdelas väl ej, men hulpna blifva de alla, i de allra flesta fall. Under allt detta har drottningen som oftast äfven flere visiter att emottaga.

Vid 2-tiden företager hon sin vanliga promenad, helst till häst, någon gång i vagn. Därpå en stunds hvila.

Kl. 6 serveras middagen; under tiden har aftonposten anländt och drottningen läser eller låter sig föreläsa tidningarna, ty med stort intresse följer hon händelsernas gång.

I synnerhet nu mot julen sysselsätter sig drottningen sedermera någon timme med handarbete, bestämdt till julgåfva åt någon kär anförvandt. Och så till sist slutas dagen med bön.

Mycket omväxlande från detta schema kunna ju dagarna ibland blifva genom inträffande resor m. m. dylikt. Men *ett* är sig alltid likt: hon börjar och slutar hvarje sin dag med ett troende hjärtas varma bön.

— a —

Om ansiktets vård.

Hvarje dam sin egen »face masseuse».

I n:r 43 af Idun omnämndes under rubriken »Ur notisboken», att Stockholm nyligen fått sin första »face masseuse» eller utöfverska af den moderna ansiktsbehandling — »ansiktsmassage» — som utomlands nu så lifligt anlitas af alla damer, hvilka vilja vårda sitt utseende och sin hälsa, och som för sina verkningar högt lofpris. Om samma sak har Idun nu mottagit följande bref från en ung londonflicka, hvars mor för öfrigt är

svenska och bär ett för våra läsarinnor välbekant namn. Den unga damens skrivelse bör helt visst intressera, icke minst för de praktiska anvisningar den lämnar enhvar att enkelt och billigt *själf* blifva sin »face masseuse».

Vår brefskrifvarinna talar:

Redan för många år sedan hörde jag talas om, att det skulle finnas ställen i Paris, där man kunde gå in gammal och ful och komma ut som en nyuppstigen Venus, formliga »skönhetskvarnar» således, sådana sagan beskriver. Allt sedan denna tid, då fåfångans onda ande grep mig, har jag tänkt med längtan på den staden, där alla människor kunna vara vackra, och förebrätt London, min egen födelseort, att hon icke gjort mera till förhöjandet af sina döttrars naturliga skönhet.

Men härom dagen, då jag gick på Bond Street — Londons fashionablaste handelsgata — såg jag i ett fönster ett plakat, hvarpå stodo dessa tre ord: »Chiropodie, manicure, face massage». Jag stannade och funderade. Chiropodie och manicure — det ena för fötterna, det andra för händerna — dessa kände jag väl till; men ansiktsmassage? Därmed menades nog de förskönande medlen, som pariserdamerna så allmänt begagna.

Jag steg in. »Hvad är egentligen denna ansiktsmassage?» »Jo,» svarade en fröken bakom disken, »den försköner hyn genom att fullkomligt rena ansiktet samt gör huden fin och mjuk. Vill fröken försöka det?»

»Mycket gärna,» tänkte jag för mig själf, men — »hvad kostar det?» frågade jag högt. »Sju kronor.» Detta svar stärfade något min entusiasm, ty jag fann priset väl högt. Jag var dock allt för nyfiken att låta hindra mig genom några konsiderationer för min förtäfllet lätta börs och svarade följaktligen med min och ton så mycket af »grande dame» som möjligt, att jag ville försöka det.

Härpå visades jag till andra våningen och lämnades ensam, medan jag väntade på massösen. Första åsynen af rummet slog mig med häpnad. Midt på golvet stod ett litet bord, hvarpå låg en massa förskräckande instrument, och samma obehagliga känsla, som man har hos tandläkaren, kröp öfver mig. Men vid närmare undersökning lugnades jag. Rummet var tredeladt genom skärmar, och jag befann mig nu i den afdelning, som var ägnad åt »manicure». De förfärliga instrumenten voro icke annat än nagelsaxar och putsare af olika slag!

Nu kom massösen och jag fördes in i ansiktsafdelningen. Här fick jag sätta mig på en låg, bekväm stol framför ett tvättställ, bakom hvilket hängde en stor spegel. En handduk knöts om mitt hufvud, en annan breddes öfver min klädning, och så börjades operationen.

Massösen var en ung, trefflig flicka, som icke gjorde hemlighet af sin konst, utan gärna språkade om allt, som angick ansiktets vård. Behandlingen tog ungefär en half timme, och till slut var det verkligen ett mycket skärt och hvitt ansikte, som log emot mig från spegeln. Men hvad som tillfredsställde mig mest, var tanken att jag kunde behandla mig själf nästan lika bra i mitt eget rum. Och som hvarje dam kan på detta sätt förbättra sin hy, skall jag nu beskrifva,

hur jag gör det själf.

Först stryker jag öfver ansiktet med en svamp, doppad i litet varmt vatten, hvarpå jag torkar mig med en mjuk handduk. Här- efter håller jag ansiktet för några minuter

öfver en panna, hvarur imman af kokande vatten stiger upp. I frisørsalongen vid Bond Street begagnades en för ändamålet särskildt inrättad apparat, men en liten bleckpanna öfver en spritlampa går ganska bra.

Detta vidgar porerna och gör således huden mycket mottaglig för massagen, som nu kan börjas. Man stryker på bra med lanolin (ej vaselin, ty denna finner jag skadlig för huden) och för båda händerna — utgående från näsroten — än uppåt, än nedåt, sakta kring ansiktet. Man skall vara noga om att ej utsluta någon del; öfverläppen, ögonlock och näsborrarna behöfva kanske något mer massage än det öfriga ansiktet. En *ordentlig* massage kan naturligtvis endast utföras af en inlärd, men denna är egentligen för att gnida lanolinen väl in i huden. Man håller på med detta ungefär tio minuter, och sedan tvättar man sig med varmt vatten och tvål. Hvilken tvål, som är lämpligast, är naturligtvis en viktig detalj; för min del tror jag, att lanolintvål är bland de bästa. Färgade och parfymade tvålar äro ofta, fastän ej alltid, skadliga och böra därför undvikas. Detta är texten för många predikningar, det vet jag; men liksom med många andra texter måste man »töla» — som de säga i Värmland — för att få in det i människohufvuden.

Efter tvättningen sköljer man sig väl i varmt vatten, hvarefter man stryker på en blandning af olika delar glycerin och citronsaft. Detta är för att sluta till porerna och hindra en förkylning. Man påstår äfven, att den sammandragande verkan af citronsyra är ett godt medel mot skrynlor.

Nu torkar man sig mycket väl och gör slutligen en afgnidning med en bit fint sämskskinn, som man måste ofta tvätta ur med tvål och vatten.

Sedan, om ni så vill, kan ni begagna litet hvitt puder — det skadar alls icke, men det kan vara lika bra utan, beror på tycke och smak.

Om ni nu stryker med handen öfver kinderna, skall ni finna dem mjuka som den finaste sammet. Gå nu, om ni har en man, och bed honom ge er en kyss; om icke — kanske någon annan vill stå till tjänst!

Denna behandling bör utföras tre gånger i veckan, och dessutom bör ansiktet tvättas morgon och kväll i *varmt* vatten — om kvällen *med* och om morgonen *utan* tvål. Efter tvättningen sköljer man sig väl i rent varmt vatten och sedan doppas svampen i kallt vatten och strykes fort öfver ansiktet. Detta verkar som en dusch, och hvad som är bra för den öfriga kroppen är också bra för ansiktet.

Torka väl, först med en handduk, sedan med skinnet.

Tag tillräcklig motion i friska luften, för en regelbunden diet, undvik starka drycker och kryddor, och om ni icke snart ser ut som en rosenknopp, så — ja, så ser ni väl ut som en ros i full blomstring.

Londonflicka.

Kärlek är kärlek: en drottning älskar icke ädlare än en tiggerska och en snillrik vis icke bättre än en dum olärd.

Lessing.

GRATIS!

Hvar och en, som före den 20 december från undertecknade rekvisiteraren Flossaapparät, erhåller gratis ett på tyg upprättadt, färglagt mönster, 60 kvadratmtr. stort, passande till kudd, päll eller matta — endast väl justerade apparater af Liedbergs patent levereras.

Liedberg & Bäckgrens maskinaffär
3 A Klara V. Kyrkogata. Stockholm.

Tio julklappsidéer.

Prisbelönade bland de insända bidragen till »Iduns julklappsbasar».

(Forts. o. slut fr. föreg. n.r.)

VIII.

Vackra glödritningsarbeten. För den som är begåfvad med artistiska anlag och därjämte är i lycklig besittning af en glödritningsapparat, ges det otroligt många vackra och originella arbeten att utföra, passande till julklappar.

Se här t. ex. en *fotografilåda* af skinn. Man utväljer bland sina gamla pappaskar en fyrkantig sådan med tillhörande lock och af lämplig storlek t. ex.: längd 25 cm., bredd 19 cm. och höjd 7 cm., d. v. s. så stor, att tvänne kabinettkort ledigt få plats bredvid hvarandra. Asken tages helt och hållet i sär och de olika bitarne — botten, sidor och lock — beklädas med ljuslamm- eller sämskskinn, eller ock glacéskinn. Helt tunt mjölkliker användes härtill och de olika delarne läggas under torkningen i jämn stark press, så att ej pappet må böja sig. Det iakttages att skinnets bör stå några linier utanför pappkanten. Har man ingen passande ask att tillgå, kan man själf tillskara bitarne i papp efter ofvannämnda proportioner, men detta är tydligtvis mera arbetsamt. Lock och sidor dekorerar nu med glödstiftet, med pensel och färger (akvarell eller oljefärg), eller ock med hådadera i förening. Konturerna bränns då först och sedan vidtager målningen. Naturligtvis måste mönstret öfverlämnas åt hvars och ens smak, men till ledning kan ju sägas, att man dels kan hålla det i rococostil med ljusa, fina färgnyanser, dels välja blommor i naturstil, t. ex. göra sig penséer i flere färger, utmärkt på hvit glacébotten. Målningen öfverpenslas med spritfernissa. Nu slås kring kanterna på passande afstånd från hvarandra små runda hål med pikérjárn. Med smala skinnremmar snöras lådans olika bitar åter stadigt tillsammans genom dessa hål. Sedan man invändigt beklädt asken med atlas eller sidenbrokad i färg med målningen och gifvit detta ett underlag af tunn vadd, är den prydliga julklappen färdig.

De pärmar som medfölja illustrerade tidningar och planschverk äro ofta nog dels smaklösa, dels ovaraktiga.

Med någon fantasi kan man däremot själf komponera riktigt vackra, solida *praktband i läder*, till hvilket illustrerad verk som helst. Man låter den bokbindare, som skall binda in verket, själf uppklistra skinnets på papp, enär han bäst förstår bedöma de erforderliga proportionerna. Mest hållbart blir ljuslammsskinn, som utväljes hos garfvaren, och fås ett halft dylikt för ungefär 2 kr. 50 öre. Man pryder framsidan med glödrkning och målning med tunn oljefärg, hvilken då den torkat, bstrykes med spritfernissa. Till mönster väljer man antingen blommor i naturstil eller ornament i renaissancestil. Kan man däri inlägga en anspelning på verkets innehåll, så mycket bättre. Utmärkta motiv till snirklade ornament, vackert präntade initialer och gamla munkboksläfver, i och för boktitelns återgifvande, kan man hämta ur någon antik foliant, om man äger tillgång därtill. Baksidan hålles endast i glödrkning med ett enkelt fortsättningsmönster.

Af hvitt glacéskinn fås ett ännu elegantare, men ömtåligare band. Denna både ovanliga och värdefulla julklapp skall säkert vara välkommen för mängden, som däraf kan hafva ett varaktigt nöje.

En *målad skiffertafel* blir annars en ganska enkel, men nått julgåfva. Köp en skiffertafel ungefär 20 cm. lång och 15 cm. bred. Dekorera

träakanten med glödstiftet och täck dess ena skiffersida helt och hållet med målning i oljefärg: en figur (tomte), en blomsterslinga, pärongren eller något dylikt. I ena kortsidan borras ett hål, hvarigenom trädes ett smalt sidenband i färg med målningen, fasthållande griffeln. Taflan, som bör upphängas bredvid skrifbordet, är afsedd för husmoderns memoranda.

S. P. Q. R.

IX.

Stiliga fotografiramar. Man uppritar på enträdig stramalj ramens storlek. Till kabinettsporträtt kunna t. ex. de två sidorna vara 8 och de två 4 centimeter breda. Sedan sys öfver 6 trådar rätt uppstående stygn med klufvet filosellsilke, hvaraf 3 trådar tagas. Mönster i bågform och zigzag finnas i broderihandeln. Tag 2 chatteringar t. ex. mossgrönt och ljusrött eller blått och gult, 5 färger af hvarje chattering, de sista mycket ljusa, nästan hvita. Låt de ljusaste färgerna i bägge chatteringarna mötas och å andra sidan de mörkaste sammaledes.

Ritar man i det ena hörnet en sköld, på hvilken utsys monogram eller emblem och som fylles med gobelinstygn i hvitt silke öfver 2 trådar, ser det bra ut. Den som är händig kan förmodligen själf uppfodra ramen på papp, eljes får man låta bokbindaren göra det och ser den fin ut.

Samma idé kan begagnas till visitkortsbok; då man gjort broderiet efter kortets storlek, naturligtvis något mer än dubbelt så stort som kortet, fastsyr man det vid böjlig papp, fodrar det hela med ljus atlas, viker det lätt midt itu och syr inuti 2 små fickor af atlas för korten. Det hela kantas med en guldsnodd eller dylikt. Se här *ett användbart mönster*. 6 stygn uppåt, 2 stygn nedåt, 2 åter upp, 2 ner, 6 upp; detta utgör halfva mönstret och sys det andra stygnet 3 trådar högre upp och en tråd mera till höger än det första. Enligt dessa grunder fortsättes uppåt och sedan neråt, så att mönstret går i taggar.

X.

Kappskyddare. De flesta personer, åtminstone de som bo i stora städer, där garderobsutrymmet ej brukar vara storartadt, hafva sina ytterplagg hängande i tamburen. Det är ju också dessutom bekvämast att hafva ytterplaggen nära tillhands. Sakerligen hafva många med mig gjort den erfarenheten, att våra kappor ej just fara väl i dessa tamburer, helst där man, som vanligtvis är fallet, eldar i en kamin med kol, då det svarta koldammet aflagrar sig öfverallt. Äfven vid den dagliga städningen af tamburen, kunna ju ej heller våra kappor eller andra ytterplagg undgå att få sin beskärda del af det upprifna dammet. Kanske jag därför kunde göra några ordningsälskande julklapps-gifvarinnor en tjänst med att delgifva dem beskrifning på s. k. »kappskyddare», som äro en ny idé, men försökt och befunnen vara praktisk och prydlig:

Af cirka 90 centimeters bredt tyg klippas 2 våder, längden beroende af den kappas längd, som man ämnar den till. Våderna hopsys och sömnen bildar midten af ryggsidan. Så vikas våderna, att af hvarje våd ungefär 40 centimeter hör till bakstycket och det öfriga till framstyckena, som därigenom blifva något vidare. Uppe vid halsen, ungefär 13 centimeter från sömnen på bakvåden och 30 dito från kanten på framvåden, sneddas nu utåt sidovecket, på våderna ungefär 14 centimeter, som bildar axelsömmen, och hvilken hopsys; därifrån klippes tyget i en rundel, 10 centimeter neråt, hvilket rynkas och hopsys med den undra delen af axelsömmen, så det bildar en upphöjning, såsom det har brukats på de moderna rundskurna kapporna (hela faconen lik-

nar de rundskurna »gå borts»-kapporna). Uppe vid halsen sys en dragsko, i hvilken trädes band, framvåderna förses sedan med lika band, att knyta dem tillsammans med, ungefär 25 centimeter mellan hvarje bandrosett. Fällas nertill; om man vill, kan man äfven nertill sätta en rätt bred rynkad garnering. Man kan göra dessa s. k. »kappskyddare» enkla eller mer eleganta, allt efter råd eller smak. Jag har sydt en af grå tunn twills (ty det måste vara af lätt tyg), köpte ljusblå bomullsband, sådana hvarmed de i butikerna ombinda paketer, och sydde däraf flere rader som bårder, använde af dem äfven att träda i dragskon samt till rosetterna. Jag har sytt ett monogram på framvåden rätt högt uppe vid halsen, af ljusblått märkgarn. — En mer elegant har jag äfven sytt, sydde den af mörkbrun twills, sydde längs framstyckena och nertill flere rader smala bårder af ljus chokolad-färgad satin, dragskobandet och rosetterna af sidenband — samma färg, silket till monogrammet äfven i samma färg. — Dessa kappskyddare kunna äfven användas som herr ytter-rocks-skyddare, jag skulle då vilja föreslå några lämpliga ordspråk broderade som en bård kring halsen, såsom: »glöm ej portnycklen», »om skalkar locka dig, så följ icke» etc.

Det faller väl af sig själf, att rockarne och kapporna skola hänga på s. k. kapphängare, för att ej förlora facon.

»Skånskan».

Ur notisboken.

Kronprinsessan Victoria afreste i måndags från Karlsruhe till Rom för att vistas därstädes en längre tid.

Nu om måndag äger den nye ryske tsarens högtidliga förmälning rum med prinsessan Alix af Hessen, i Anitschkowpalatset i Petersburg. Utom kejsarfamiljen komma sannolikt endast de högsta ämbetsmännen samt riksrådets medlemmar att bevista högtidligheten. Tsaren bor tills vidare hos änkekejsarinnan i Anitschkowpalatset, men flyttar till Vinterpalatset så snart detta blir iordningställt. Änkekejsarinnan ämnar omedelbart efter bröllopet begifva sig till Kaukasus för att vårda sin dödssjuka son, storfursten-tronföljaren Georg.

En gammal lärarinna. 92 år fyllde i fredags en af Vimmerbys äldsta innevägnare, änkefru *Sofia Haag*. Fru Haag, som är änka efter framlidne prosten och kyrkoherden Haag i Rumsulla, Kalmar län, har många bekantskaper i vidt skilda delar af vårt land, ty under sin krafts dagar hade hon å Rumsulla kyrkoherdeboställe ett mycket besökt pensionat för unga flickor. Fru Haag är jämförelsevis ganska rask, men minnet och tanke-skräpan ha dock under de senare åren, såsom helt naturligt är, något försvagats.

Slöjdinspektrisen fröken Hulda Lundin har från damkomitén vid Chicagoutställningen fått mottaga en silfvermedalj, på hvars ena sida drottning Isabellas bild är präglad och på hvars andra sida synes en spinnande kvinnofigur. Medaljen åtföljdes af en skrifvelse af följande innehåll:

»Det är beslutadt, att alla jurymedlemmar, som blifvit utsedda af damkomitén för Columbioutställningen, från oss skola mottaga ett tack för det utmärkta sätt, hvarpå de hafva utfört sitt uppdrag, samt ett erkännande af den tjänst, de därmed gjort kvinnosaken i hela världen.»

Ellen Fries om skolan och fosterländsk-kärleken. Vid Stockholms folkskolelärareförenings novembersammanträde förliden lördag höll fil. d:r *Ellen Fries* föredrag öfver ofvanstående ämne.

En fosterländsk rörelses framtid, sade talarinnan, hvilat på ungdomen, och därför bör denna göras till en svensk ungdom. Och därvid bör skolan framträda väckande och stärkande. Men skolans uppgift är icke löst därmed, att den an-

ordnar försvarsfester och nationella högtidsdagar, detta är endast bisaker. Hon bör ej blott framkalla fosterländska intryck, hon bör fostra och utveckla det nationella lifvet och se till, att den nationella strömningen blir en insats i vår kultur genom att i alla riktningar stärka nationalmedvetandet. Detta kan ske genom undervisningens ordnande och meddelande. Den högre undervisningen hos oss är så osvensk som möjligt. I densamma intaga de främmande språken hedersrummet, under det att modersmålet, ett folks dyrbaraste arf, intager en undantagsställning. Och likväl är det af största vikt att vårt lands mödrar förstå och älska det språk, som barnet först lär af deras läppar. Kunskap i modersmålet och dess litteratur är det första villkoret för stärkandet af nationalandan. Modersmålet bör vara det viktigaste ämnet i alla svenska skolor och utgöra det starka bildningsbandet mellan alla folkklasser.

Af Sverige borde den svenska ungdomen få en fullständig bild. I stället inläras i de lägre klasserna en mängd floder, sjöar, städer m. m. Först i de högsta klasserna återkommer man till faderlandet och då i största korthet såsom repetition. Huru kunna då de unga genom kännedom af vårt lands rika hjälpkällor lifvas att ägna sitt lif åt utvecklingen och tillgodogörandet af dessa?

Teater och musik.

Konserter.

Konserten i Östermalms kyrka sista lördag — för att nu gå i kronologisk ordning — till förmån för den sjuke operasångaren Strömberg, hade öfverfyllt det vackra templet med en andäktigt lyssnande publik. Programmet var utmärkt och utförandet öfver hela linien godt. Särskildt anslående voro de båda körerna ur »Vikingarne» och »Den stumma», hvilka utfördes af k. operans körpersonal och flere solister under anförande af hr Rundberg. Rummets helgd lade band på publikens benägenhet att applådera, ända till dess fröken *Labia* sjungit bönen ur »Tannhäuser». Hennes förträffliga utförande här af bröt tystnaden, och tempelhalvans genljödo af lifliga applåder. Samma bifall kom äfven hr *Marteau* till del, hvilken inträdde i stället för hr Ödmann och med utsökt känsla föredrog en violineromans af Svendsen. Biträdande voro för öfrigt de flesta af k. operans solister, bland dem fruarna *Östberg* och *Linden* samt fröknarna *Karlsohn*, *Holmstrand* och *Almati*. Önskligt hade varit, om de olika numren kunnat beledsagas af orkesterackompagnement.

Henri Marteau's matiné i Musikiska akademien i söndags hade naturligtvis dragit fullt hus. Äfven nu bjöd den unge konstnären på ett till stor del nytt program ur sin rika repertoar. Sålunda upptog detsamma bland annat *Vieuxtemps'* konsert n: r 4 och *Wieniawskis* »Airs Russes», båda förträffligt utförda. Bland de öfriga numren anslogo särskildt *Godards* adagio, *Brahms'* ungerska dans och *Vieuxtemps'* Réverie. — Fröken *Labia* sjöng ett par italienska sånger samt en aria ur operan »Puritana», och vi hafva sällan hört den unga framstående sängerskan så till sin fördel. Särskildt visade hon sig i det sistnämnda numret förfoga öfver en ingalunda vanlig strupfärdighet. Hennes omfångsrika och klangfulla stämman samt hennes vackra och okonstlade föredrag väckte och formlig entusiasm och framkallade extranummer. Hr *Hjalmar Meissner* ackompanjerade såväl hr *Marteau* som fröken *Labia* och detta på ett sätt, som ländar honom till stort beröm.

Hr *Marteau* gifver ytterligare en matiné nästa söndag i Berns' salong.

Fröken *Hedvig Svenson*, en ung pianist, gaf i måndags konsert i Vetenskapsakademien. Hennes teknik är ännu ej färdig, men uppvisningen ådagalade, att fröken S. har förutsättningar att en gång efter fortsatta studier varda en god pianist. Hon biträdades af fröken *Labia* och hr *Aulin*, hvilka båda väckte publikens lifliga bifall.

Kapellmästaren R. Henneberg gifver sin förut omnämnda konsert i morgon lördag i Musikiska akademien. Programmets utmärkta beskaffenhet och de framstående förmågor, konsertgifvaren lyckats få till sitt förfogande, gifva konserten ett särskildt intresse. Biträdande äro utom hofkapellet fru *Dina Edling*, fröken *Fausta Labia* och hr *Salomon Smith*.

Musikföreningens likaledes förut omnämnda konsert äger rum å Musikiska akademien nästkommande tisdag med biträde af fru *Edling*, hr *Strandberg*, *Salomon Smith* och *Carlander* samt k. hof-

kapellet under anförande af prof. *Neruda*. Som bekant uppföres det härliga tonverket »La damnation de Faust» af *Berlioz*.

Filharmoniska sällskapet gaf i tisdags inför en fulltalig publik sin första abonnementskonsert för innevarande säsong. Programmet upptog »Lyran och harpan», *Victor Hugos* bekanta ode, komponerad för soloröster, blandad kör och orkester af *Saint-Saëns*, samt »Rosens pilgrimsfärd», en tysk sagodikt, komponerad likaledes för soloröster, blandad kör och orkester af *R. Schumann*. Den förstnämnda tonsättningen innehåller flere anslående stycken och utmärker sig särskildt för en alldeles förträfflig behandling af orkestrerna. Utförandet förrådde flere öjmheter och kompositionen tycktes ej väcka något lifligare intresse. Den torde ej heller, oaktadt den som sagdt besitter flera förtjänster, höra till den framstående tonsättarens allra bästa arbeten.

Större intresse och lifligare bifall knöto sig till *Schumanns* vackra och omväxlande musik. Bland nummer, som särskildt torde böra framhållas, äro i första afdelningen de vackra älfköerna och den gripande sorgmusiken vid grafven samt i den andra den ståtliga manskören »Bist du im Wald gewandelt» och det förträffliga altsolot »Im Wald, gelehnt», hvars ypperliga utförande af fru *Linden* framkallade det lifligaste bifall och medförde en omtagning. *Schumanns* sagodikt fick i allmänhet ett vida bättre utförande än den första tonsättningen å programmet. Solister för aftonen voro, utom fru *Linden*, fröken *Morduch*, hr *Bratbost*, *A. Strandberg* och *Dorph* m. fl. Det hela leddes af hr *A. Hallén*.

Hr *Sven Scholander*, vår förträfflige Bellmanssångare, gifver om måndag en musik- och Bellmansafton i Vetenskapsakademiens hörsal. Att här kommer att bli rusning efter biljetterna, torde man med all säkerhet kunna förutsäga.

Kungl. operan har återupptagit den utslitna operan »Ernani», hvilken dock ej länge torde komma att hålla sig uppe på repertoaren. Det är egentligen fru *Östberg*, som här i någon mån kan bidra till att hålla intresset för operan uppe.

På onsdagen i denna vecka börjar en tysk operatenor hr *N. Rothmühl* gastera å k. operan härstädes. Början göres med »Hugenotterna», i hvilken opera hr *R.* utför *Raouls* parti. *Valentine* återgifves af fröken *Labia*.

Kungl. Dramatiska teatern har under den gångna veckan hjudit på ett intressant program, som flere kvällar till sista plats fyllt salongen. Fru *Helfrid Kinman*'s gästspel i »Evas systrar» har därvid tydligen varit den ej minsta dragningskraften. Den penna, som för ett par veckor sedan tecknade den literära ramen till fru *Kinman*'s bild i vår tidsning, har så träffande och uttömmande karakteriserat hennes konst, att vi här ej behöfva inlåta oss på några upprepningar. Det må endast sägas, att den tillfullo bevisade sig ha alla sina älskvärda egenskaper i behåll, och den hjärtlighet, hvarmed publiken hälsade gamla »fröken Sally», var en väl förtjänt hyllning åt ett spel, som i enkelhet och vinnande natur finner sina bästa och verkningsfullaste medel.

Men äfven programmet öfriga och omfångsraste del, *Alfred de Mussets* glänsande och poesi-mättade »proverb», »Lek ej med kärleken», är ägnad att i hög grad fångla. Den franske skaldens nästan klassisk vordna dikt ställer stora och vanskliga kraf på skådespelarna. Den tolkning, hufvudrollerna få på Dramatiska teatern, är emellertid värd stort erkännande, om än ej i allo tillfyllestgörande. Fru *Hovings Camille* äger mycken värdighet och finhet, men för litet af svärmiskhet och glöd. Detsamma kan nästan både erkännas och anmärkas om hr *Skånbergs* *Berdican*. Ypperliga karaktärsstudier prestera hr *Personne* som den inskränkte gamle baronen och hr *Gründer* som den cyniske matdyrkaren guvernören. Fröken *Klefbergs* dame *Pluche* passar och förträffligt i ramen. Mot iscensättningen, som är verkställd af hr *Hjertstedt*, kunna väl detaljmärkningar göras, men i det hela är den ganska stilfull och lyckad.

Fru *Lotten Dorch* gifver med biträde af dramatiska teaterns artister en matiné å k. operan söndagen 25 dennes. Programmet upptager »Sällskapet där man har tråkigt» med fru *Dorch* i sin gamla roll hertiginnan de *Revill*, hvarefter hon utför sömnängarscenen ur *Macheth*. Vi äro öfvertygade om, att den framstående skådespelerskan, hvars bortgång från vår främsta talscen allmänt beklagas, skall få glädja sig åt fullsatt salong.

Pierres fastrar.

Skiss för Idun af

Ina Stockenstrand.

«**D**å Jacques Grangé dog, beslöto hans bägge systrar, *Anne* och *Leontine*, att ta den lille *Pierre* till sig, och som de alltid måste ha någonting att tvista om, de gamla flickorna, så började de nu tvista om, hvem af dem som skulle sköta om barnet. »Det är rent af ett brott att lämna *Pierre* i händerna på ett par sådana där gamla nuckor,» förklarade doktor *About*, som varit *Jacques'* gode vän. »Ja, inte förstå de att sköta ett barn,» svarade fru *Carrel* och tänkte på allt besvär hon hade med sin lille *André*, »de komma att alldeles skämma bort honom.» »Ifall de inte äta upp honom, serverad med tårtor och mandelmjök, så göra de honom till hvad som är liktydigt med en narr — en snäll gosse!» fortsatte doktorn. »Brrh! Kan man tänka sig någonting löjligare än en sådan där bortpjaskad ung man, som inte vågar titta på en kvinna, som ber om lof att få gå på teatern, som tror på alla gamla, dumma legender, som går med gummorna i kyrkan — är skenhelig, tillgjord, dum — en stackare, som ingenting sett af lifvet...» »Tror ni, att de unge männen alltid lära det bästa ute i lifvet?» sade fru *Carrel* allvarligt. »Vi mödrar lämna dem renhjärtade och med obesudlade sinnen ifrån oss; hvad gör världen med dem, eftersom så få lyckliga äktenskap finnas. De flesta unga flickor gifva sig med de bästa föresatser att bli bra hustrur, men världen har gifvit männen afsmak för de husliga dygderna — de föredra det pikanta, det retande.» Doktorn försäkrade henne skrattande, att världen icke hade något bruk för hennes renhjärtade unge man, bad henne icke skämma bort sin *André* och att ibland titta till den lille *Pierre*.

Pierre var ett friskt och starkt barn, som ej tog någon skada af alla de sötsaker *Anne* i hemlighet proptrade i honom — i hemlighet, emedan *Leontine* lutade åt den spartanska uppfostringsmetoden. *Leontine* hade föresatt sig att göra *Pierre* till en hjälte, men en hjälte, som aldrig lämnade hemmet; hur hon tänkt sig en *Alcibiades* som en huslig ung man, meddelade hon icke *Anne*, hvilken drömde om att *Pierre* skulle bli skald. För första gången i sitt lif funno systrarna sig vara eniga i en punkt, nämligen att *Pierre* var det märkvärdigaste barn som någonsin funnits. Sedan *Jacques* vuxit ifrån dem, hade de ej haft någon att ägna sig åt; deras lif hade varit tomt, glädjefattigt och utan mål, liksom alla gamla flickors är. Och de hade blifvit bittra och sträfva till lynnet, allt efter som åren beröfvade dem de sista resterna af deras ungdoms illusioner. Då *Pierres* mor dog, hade *Anne* erbjudit sig att ta hand om gossen, men *Jacques* betackade sig — hans son skulle icke uppfostras af en gammal, sentimental mamsell. *Anne* erinrade sig ofta de orden då hon putsade *Pierres* näsa och lagade hans små jackor. *Leontine* berättade för barnet om den store *Condé*, om *Turenne*, *Bayard* och *Coeur de Lion*, och var öfvertygad om att *Jacques* skulle gillat hent nes uppfostringsmetod.

Under de första åren hände det ofta, att systrarna kommo i häftig dispyt angående sina olika åsikter om, hur *Pierre* skulle skötas. Men så småningom upphörde striderna. *Kärleken* hade trängt in i deras halft förtor-

kade hjärtan, och den uppmjukade deras sträfva lynnen, gjorde dem öfverseende och tillmötesgående mot hvarandra. Dessutom hade gossen ett eget sätt — halft gäckande, halft ogillande — att se på dem, då de någon gång tvistade i hans närvaro. Han var icke partisk för någon af sina fastrar, den lille Pierre; då han gjort sig illa eller önskade sig litet fickpengar, gick han alltid till Anne, och då han icke kom till rätta med sina lexor, vände han sig till Leontine, som med glädje och stolthet lät använda sig som konversationslexikon. Att skicka gossen i skola, som doktor About föreslog, kunde aldrig komma i fråga. Doktorn fick brumma så mycket han ville — Pierre lämnade de icke ifrån sig. En skicklig privatlärare anskaffades och allt gick väl, tills Pierre blef tio år, då han förklarade, att han ville gå i skolan. Och hvarken böner eller förmaningar förmådde rubba hans föresats — han ville ha kamrater att leka med och han ville gå i skolan som andra gossar. Leontine anklagade Anne för att ha satt griller i hufvudet på honom, och Anne svarade, att hon förr skulle väckt Pierres håg för sjöförveri än för skolan; men kanske hon hade tröttnat på den store Condé och den tappre Bayard, och så voro de i full dispyt som förr. Anne, som mindes broderns ord om hennes olämplighet som uppfostrarinna, var den första att ge vika för Pierres böner, och det upphörde Leontine aldrig att förebrå henne. Söndagarne tillbringade gossen i hemmet, och under veckan var det stäende samtalsämnet mellan fastrarna Pierres märkvärdiga framsteg, hans flit och hans otroliga begåfning.

Då han fyllde aderton år, förklarade Pierre,

att han önskade välja ett yrke. Leontine föreslog vetenskaperna, t. ex. astronomien, hvilken hon ansåg icke borde föra honom långt bort från hemmet, och Anne, som visste, att han i hemlighet skref poesi, tyckte att han borde söka inträde i akademien. Slutet blef att han kom in på ämbetsmannabanen. Det var hans eget val och ogillades af hans fastrar, emedan de måste undvara honom hela förmiddagarna. Doktor About framkastade små hånande anmärkningar då han besökte Grangés och fann Pierre och de gamla damerna tillsammans i den gammalmodiga salongen, systrarna med hvar sitt handarbete framför kakelugnen och Pierre ett stycke därifrån vid sitt skrifbord. Ibland läste han högt, ibland berättade Leontine historier från sin ungdom, om de glada balerna i Palais Royal under Ludvig Filips regering, om de glänsande festerna i Compiègne och Fontainebleau under det andra kejsardömet mest glänsande dagar.

»Så borgerligt och rörande!» sade doktorn. »Men låt mig påminna dig, min käre Pierre, att det inte är karlgöra att hålla i garnhårfvor och skrifuva vattvällingspoesi. När du längtar efter andra nöjen, min gosse, så kom till mig, du.» Så länge doktorn endast gjorde narr af honom, teg Pierre, men då satiren äfven drabade fastrarna, gaf han svar på tal. »Pojken är redan alldeles bortpjaskad,» tänkte doktorn, »han duger till ingenting annat än att hänga öfver gummorna i spiselvrån.»

De kära gamla! Pierre förstod dem så väl. Det fanns intet offer så stort, att de ej skulle underkastat sig det för hans skull. Han försökte att rätta sig efter deras små egenheter

och fordrade endast att få behålla sin själfständighet i det som rörde hans utveckling. De nöjen, hvilka unge män vanligtvis hänge sig åt, ägde ingen dragningskraft för honom. Boulevardlivet var ett intressant skådespel, men han föredrog att förbli åskådare. Han snuddade en och annan gång vid den hemlighetsfulla värld, hvilken fastrarna kallade för syndens, och synden gjorde endast ett fränstötande och vidrigt intryck på honom. Hans vän, löjtnant André Carrel, kallade honom den »helige Antonius», och doktor About frågade, om icke hans fastrar aftvingat honom en ed att aldrig älska en kvinna eller röra ett kort. Och Pierre svarade, att han icke hade någonting emot att spela kort, men väl att roffa åt sig eller låta plundra sig, och icke var det väl kärlek som André hyste för de där kvinnorna, som han talade om. Hvarpå doktorn genmälde, att det lefnadssätt Pierre förde var onaturligt.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Elisabet Kraft; af *Amanda Loffler*. (Med porträtt.) — Mors visa; af *Amalia Fahlstedt*. — Societéns martyrer; af *Maria Nyström*. — En solglimt; af *Elisabeth Kuylenstierna*. — Ur drottning Sofas lif på Ulriksdal; bref till Idun från — a. — Om ansiktets vård; hvarje dam sin egen »face masseuse», af *Londonflicka*. — Tio julkapps-idéer; prisbelönade bland de insända bidragen till Iduns julkapps-bazar. (Forts. o. slut). — Ur notisboken. — Teater och musik. — Pierres fastrar; skiss för Idun af *Ina Stockenstrand*. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af *Sophie Linge*.
Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

I, mina damer, mig känna redan,
Mitt lilla kara och näpna namn,
Ty — låt mig se — för ej längre sedan
Än nänen näst sist var i sitt nedan
Har Idun öppnat för mig sin famn.
Jag länge pinats och ännu lider
Af fasa stel öfver vrånge tider,
Som jämna allting och riva ned,
Hvad förut stöttats af seklers sed.
Jag håller styft på den tid, som farit,
Då höfviskt samspråk och höfvisk verit
Bevis på bildning och vett ha varit
Och ännu allting ej vreds på sned.
Men nu! Blott fröknar i dussintal
Här knuffas otäckt på jordens ring,
För »jämlikhet» höjes fylld pokal,
Och nonsens pratas om ingenting.
Till bättre tider står dock mitt hopp,
Ty än går solen väl en gång opp
Och lyser starkt på det goda, gamla,
Som var för godt för att redan ramla.
Och se! Jag slutar som profetissa,
Fast illa häcklad på alla håll!
Till dess — se här några ord att gissa
Som ristats ut ur min klädningsfäll.

Ett ädelt namn ifrån forna tider,
Som föll på ridderlig ungdoms lott;
Nu allt på sned man ju städse vrider,
Och namnet klingar ej fullt så godt.
Hvad förr fanns ofta i hvar mans vilja.
I sal af hvad satt en gång kung Ring?
Och hvad som brukas som mest till tilja.
Och hvad som säges om rusbig ting.
Hvad kommer kopparn att skifta färg?
Hvad alltid äger ju hvarje berg?
Hvem g'aler lustigt på grönklädd —
hvad?

Hos Dalafolket en vacker sjö.
Af Floras barn får du två i rad.
Så hvad som ej brukar rata bö.
Ett kejsardöme, ett kungarrike,
Men ock i hatvet en liten prick.
Hvarefter aldrig du endast fike!
Hur månet fartyg i kvaf ej gick,
När hvilken (?) törnade hårdt mot —
hvad?
Hvad intryck gifver en milsvid mad?
Hvad önskar mången — ja, gissa
hvem —
Att kallad bli före årets slut?
Hur önskas vägen när det bär hem?
Hvem helsas ståtligt med stor salut?
Hvem är väl huldran till väsen lik?
Hvarmed blif bleksotpatienten pint?
I undre våning fins blott butik,
Men uti hvad bor ett herrskap fint?
En gång jag hörde en röst, som hof
Från sina läppar en lögn så grof,
Men se'n jag hörde en ändå — hvad?
Till hvem för grödan så varmt man
bad?

Som hvad (?) väl gör man sin — gissa
hvad —
För mången fager — ja, det var knuten?
Hvad rodnar vackert mot gröna blad?
Hvem jagar nattetid oförtruten?
Hvaraf kan blifva ett härligt träd?
Och hvarpå växer alls ingen säd?
Och hvem bor söder om Höga Porten?
Och hvem har horn, likväl ej som
hjorten?
Hvad gagnat mången i högsta grad
I svåra, kinkiga fall i lifvet,
Till största gagn dock — ja, det är
gifvet —

För oerfaren, som kallas — hvad?
Hvad smutsig — gissa! — ju icke är?
Oeftergiftigt för riktig vinter.
En lustig en, som ju alltid plär,
Att hafva för sig en massa finter.
När full omsider var stora droskan,
Hvad röt patronen, med röst lik åskan?
Ej ens ett enda fins kvar i pungen,
Och jag som förr varit rik som kungen!
Hvad önskar pojken på öfverläppen?
Han kanske bättre förtjänte kappen,
Behöfde förr i sig mera — hvad?

Hvad finns i massor i större stad?
Af malm som brutits vid Gellivare,
Ett fabrikt som oss värme ger.
Hvad kallas den, som är släkt med
— hare?
Hvad liknar den, som lätt böjes ner?
Hvad skillnad finns ej på »hvad och
hvad»!
Ett svar så tråkigt för den som bad.
Hvad är en motsats till senare?
Och hvilken luft önskas renare?
Növändigt bihang vid lilla luckan,
Att tåligt stå i förutan suckan,
När divan reser kring land och rike
Och puffas ut såsom utan like.
Och finis nu på min ordkaskad. —
Dock ännu endast en liten rad!
När jungfrun klädes i lunnaskrud
Och evigt viger sitt lif åt Gud,
Hvad tonar härligt i helgadt hus,
Som ånglastämmor vid orgelns brus?

Så har min tvåfald i mångfald styckats
Och hoppas jag, att ni se'n har lyckats,
Att åter hela hvad togs itu,
Min näpna blandning af »förr och nu»!
Cervus.

Vokalförändringsgåta.

Ett skämtsam namn jag är med a,
Med e att vara är ej bra,
Med o jag finns af många slag,
Med u ett djur, ej till behag,
Med ä jag är för hafsluft svag.

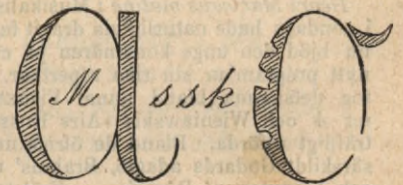
S. L.

Tabula magica.

1	2	4	5	5
5	6	7	7	7
8	8	8	9	9
9	10	10	10	11
11	11	12	12	13

Omflytta talen i de 25 rutorna så
att sifferraderna — antingen man hop-
lägger dem lodrätt, vågrätt eller diagon-
nalt — gifva summan 40.

Rebus.

Lösningar.

Logogryfen: Segelfartyg; Lyra, frysa, styra,
yr, tagg, far, last, fyra, graf, syl, tegel, salt,
tyg, se, lat, stygg, lyser, trase, gast, sal,
gal(et), tagel, tygel, yster, stel, fel, tar, Tyra,
fel, elf.

Triangelaritmogryfen:

J O S U A
O M A R
S A L
U R
A

Vokalförändringsgåtan: Aster, Ester, ister,
yster, öster.

Schackuppgiften: Necken.

Kvällens guldmoln fästet kransa,
Älfvorna på ången dansa,
Och den bladbekrönte necken
Gigan rör i silfverbäcken.

Tårar gubbens anlet skölja,
Ned han dyker i sin bölja.
Gigan tystnar. Aldrig necken
Spelar mer i silfverbäcken.

PICOTS TVÄTTPULVER

Öfverträffar alla andra tvättmedel!

»Lessive
Phenix»

Klorfritt!
Praktiskt!
Billigt!
25 gulmedaljer

Säljes i 1/4-, 1/2- och 1-kilo-paket med beskrifning å hvarje paket.
Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm.

Talrika ombud i landsorten.

Tandläkare dr Geo. Forssmans
Nya preparat för tandernas vård:
Tandpulver, två slag,
Tandpasta,
Tandinktur
finnas å de flesta apotek i partymaffar o hos
hrr Handlande. Färdtjänst för Sverige hos
Bendix, Josephson & C. O., 11 Regeringsg.